

quet in sensum ab ipsius mente alienissimum, cum ne vestigium quidem ullius præcisionis formalis in toto contextu Aristotelico adpareat; sunt ergo verba Aristotelis prout jacent simpliciter & sine mentis abstractione intelligenda. Deinde nimis aperte contradicit manifestæ experientiæ, quod si enim vel rusticum interrogas, utrum lac sit simile nivi, expeditè respondebit affirmando, & si nullus de mentis præcisione cogitet, neque universalem naturam à singularibus abstrahere unquam didicerit. Manifestum ergo est, omnino similia dari à parte rei, ut rectissimè docet Arriaga, Oviedus, Comptonus, Mendoza & alii Scholastici plures statuunt. Nugas ergo agit Franciscus & fundamentum nequaquam destruit.

§. Æqualia tandem dicuntur Aristoteli, quorum eadem est quantitas. Cum autem quantitas duplex sit, alia quantitas molis, quæ in partium extensione; alia quantitas virtutis, quæ in rei perfectione consistit: hinc æqualia etiam possunt dici duplici sensu, vel respectu quantitatis molis, quomodo v. g. æquales dicuntur duæ lineæ æquæ longæ, vel duo homines ejusdem stature & dimensionis; vel dicuntur æqualia quædam in ordine ad quantitatem virtutis, quomodo v. g. duo homines ejusdem autoritatis & potestatis dicuntur æquales. Et sic secundum symbolum Athanasianum 3. personæ divinitatis sibi invicem in potentia ac sapientia cœquales dicuntur. Quemadmodum autem æqualitas, quæ sese fundat in quantitate molis, re-

quirit, ut extrema sint exactè ejusdem quantitatis & dimensionis, h. e. ne unum alterum quantitate excedat; ita æqualitas etiam quæ fundatur in quantitate virtutis & per analogiam talis dicitur, requirit, ut extrema sint ejusdem planè perfectionis, h. e. ut in neutro sit perfectio major, quàm in altero. Hinc personæ divinæ in respectu quantitatis virtutis perfectissimè æquales dicuntur, quia omnes sunt ejusdem & infinitæ perfectionis; homo autem licet Deo in aliquibus similis dici possit; æqualis tamen ipsi dici nunquam potest.

(ε) §. Diversa opponuntur iisdem & accipiuntur duobus modis, nempe latè & sic diversa dicuntur tum ea, quæ in nullo genere univoco conveniunt; tum ea etiam, quæ in aliquo univoco genere conveniunt, sub eodem tamen in aliquo etiam distinguuntur, & sic speciali nomine differentia dicuntur: quemadmodum priora dicuntur propriè diversa, quæ sc. à se ipsis distinguuntur, adeoque in nullo genere univoco conveniunt. Et hujusmodi diversa esse ait Autor summa genera, quia Ens non habet ipsorum genus commune & univocum, sed *ἄπορ ἕν* tantum, vel ut alii loquuntur, analogicum tantum. Loquor ex vulgata sententia secundum mentem Arriagæ, Caramuelis & B. Slevogtii; summa genera prædicamentalia etiam in genere quodam univoco conveniunt, quod Ens esse statuunt, atque sic nec ipsa summa genera propriè & strictè erunt diversa stante Autoris descriptione.

TABULA XXI.

DE GENERIBUS ET MODIS DISTINCTIONUM.

DISTINCTIO prout se habet à parte rei, duorum vel plurium, mutuam relationem importat. Neque enim quicquam à seipso, sed ab altero, & hoc vicissim ab illò distinctum dicimus, sicut ferrum à ligno, & lignum à ferro. Prout autem ad nostrum imperfectum cognoscendi modum refertur, per negationem alterius explicanda est. Occurrunt autem in hac doctrinâ (α)

I. Genem & sic distinctio est vel

I. REALIS. REALITER autem DISTINGVI est, citra mentis operationem distingvi; sive citra hoc, quod mens aliqua ut distincta concipit, distincta esse. (β)

REALITER autem DISTINCTA sunt, quorum significata in casu recto non sunt eadem, aut si sunt eadem, abstractorū, tamen neutrum cum altero idem est, v. gr. Calefaciens & id quod calefit, realiter distinguuntur, quia significata eorum in casu recto non sunt eadem, aliud enim est quod agit, ut ignis; aliud, quod patitur, ut aqua; licet abstracta, actio nempe & passio, eadem sint. Porro album & dulce realiter distincta sunt, etiam prout uni subjecto, v. gr. lacti accidunt. Etsi enim significata eorum in casu recto sunt eadem, quandoquidem utrumque in casu recto idem numerò lac significat; abstracta tamen albedo & dulcedo, eadem non sunt. Ita in homine distinguuntur realiter, justum & misericordem esse; quia abstracta, justitia & misericordia, in homine eadem non sunt. Ut autem in DEO quoque realiter distinguantur, fieri nequit, quia in ipso præter concreta abstractorum utrumque, tam misericordia, quàm justitia, quoad rem idem sunt.

§. Tria Realis Distinctionis signa sunt, 1. quando aliqua sunt in diversis suppositis vel subjectis, aut sunt ipsa diversa supposita vel subjecta. 2. Quando aliqua separari possunt, sive naturaliter, sive supranaturaliter, sive post separationem maneat utrumque, sive non. 3. Quando aliqua sese habent ut causa formaliter dicta & ut causatum.

II. RATIONIS, RATIONE DISTINGVI (γ) est non citra mentis

A B

ria